

Inserati se sprejemajo in velja
tristopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se
cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, ne frankovana
pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema upravništvo
(administracija) in ekspedicija na
Starem trgu h. št. 16.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " 30 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 10 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je na Bregu hišna
št. 190.

Izhaja potrikrat na teden in sicer
v torek, četrtek in soboto.

Andrassyevi predlogi pa Turčija.

Že zadnjič smo poročali, da je turški sultan s posebnim pismom pritrdil nasvetom Andrassyevim o premembah, ki naj se dovolijo jugoslovanskim vstajnikom. Pa to ni nič čudnega, ker ti nasveti bistveno obsegajo ravno to, kar je sultan že sam od sebe kdo vé kolikokrat obetal kristijanskim svojim podložnikom. V najvažnejši reči pa, da naj se namreč en del dohodkov Bosne in Hercegovine obrne za domače potrebe, vlada turška predlogom ministra avstrijskega noče pritrditi. Taka določba se turškim državnikom zdi nevarna, ker bi kmalo tudi druge dežele to zahtevale, če bi se dovolilo Bosni in Hercegovini. Državniki se bodo nekoliko časa sem ter tje prepirali, na zadnje pa se bo reč razbila in — ostalo bo zopet vse pri starem. Kdor pozna Turka in njegova načela, moral je to že naprej vedeti. Tudi Andrassyu to ni moglo biti neznano; če je vkljub temu Turčiji svetoval, ktere premembe naj v svojih deželah vpelje, da zadovolji narode in zaduši vstane, bilo je, kakor sodi „Politik“, le dvoje mogoče: ali je namreč Andrassy v resnici mislil ohraniti Turčijo celo, kakor je, ali pa je s svojimi nasveti hotel dejansko pokazati, da Turčija ni zmožna premeniti svojega dosedanjega ravnanja, in na ta način opravičiti pridobitev novih dežel.

Res nekteri listi, zlasti berlinski in madjarski, pišejo, da naj Avstrija zasede Bosno in Hercegovino in „Politiki“ se z Dunaja piše, da se utegne to kmalo zgoditi, kakor kažejo priprave v Dalmaciji. Vsled prizadevanja uradnih listov je na ta prigodek že vse pripravljeno in se ni bati nobenega oporekanja tudi

od avstrijskih turških listov ne. Kaj pa potem? Turčija gotovo ne bo mogla plačati stroškov, ki jih bode Avstrija imela, deželi bi dolgo ostali pod varstvom avstrijskim, in naposled bi se morali ž njo popolnoma zediniti, ker bi se prebivalci nikdar več ne hoteli podvreči vladi turški, in so pripravljeni izseliti se raje v druge dežele, kakor pa še dalje ostati pod trinoštvom turškim.

Ravno vsled tega bilo bi to zasedanje za Avstrijo silno nevarno. Če bi Avstrija Bosno in Hercegovino zasedla, da njiji obdrži za-se, utegne se spreti z Rusko, ki že od nekdanj preži na dežele turške, in edini dobiček bi po takem razprtju imela Prusija. Ker ne le, da bi se vsled takega ravnanja razdrla Prusiji silno nevarna zveza med Avstrijo in Rusijo, bi bila ena teh dveh držav prisiljena iskati prijateljstva pruskega. In če je Bismark to že naprej videl ter iz tega vzroka Andrassyu svetoval, da naj Turčiji priporoči nektere premembe, bi to pričalo o nenavadni bistroumnosti nemškega kanclerja, ki je vse to že naprej prevedel in prevdaryl, in svet bi se kmalo prepričal, da nasveti Andrassyevi, dasi od vseh vlad evropskih potrjeni in od sultana sprejeti, bi ne pospeševali miru, ampak še bolj razdvojili Evropo.

Če bi pa Avstrija omenjeni deželi zasedla, da Turčijo ovaruje pred razpadom, ker nekteri državniki pravijo, da Turčija je najboljši sosed Avstriji, bi s tem zgubila vse zaupanje in spoštovanje južnih Slovanov, katerim srce tuge poka, ko vidijo sobrate svoje od Turka tako tlačene in zatirane. Tudi bi se na ta način vojska nikakor ne odstranila. Dokler turška država v Evropi obstoji, žuga Evropi vedna vojska.

Turčini se takraj Bospora niso vdomačili, ampak le svoj tabor postavili. Pustili so deželo prejšnjim prebivalcem, pa jih silijo, da naj pridelke kakor tudi sinove, žene in hčere svoje prepuste zmagovalnim vrinjencem. Evropa jim ni domovina in če kak imeniten Turčin umrje, prepelejo njegovo truplo v Azijo in ga tam pokopljejo. Zato pa vojska med Turki, ki skušajo vtrditi svojo vladu, in med kristijani, ki si prizadevajo otrestiti njihov jarm, nikdar ni jenjala, in sedanji vstanek v Bosni in Hercegovini je le nadaljevanje tistih bojov, ki so jih že njihovi pradedi s Turki imeli. Opominjamo le na boje v sedanjem stoletju, ki so se vršili na Grškem, na Kreti in drugih otokih, v Srbiji, Albaniji, Bosni in Bulgariji. Po vsi pravici smemo reči, da v deželah turških miru še ni bilo, odkar je polomesec v teh deželah začel vladati, in mir se bode v te dežele še le povrnil, ko bode razdjana in vničena vlada turška!

Da se pa ta vlada vniči, ni treba (?) vnanje pomoči. Od Turkov podjarmljeni narodi sami zadostujejo, da zapode te azijske divjake tje, od kjer so prišli. V evropski Turčiji namreč živi:

Turkov	2,100.000;
Grkov	1,000.000;
Armencev	100.000;
Slovanov (Bulgarov Srbov itd.)	6,200.000;
Rumuncev	4,000.000;
Albancev	1,500.000;
Tartarov	44.000;
Ciganov	214.000;
Judov	70.000;

Zadnji dnevi v Ogleju.

(Izviran roman iz petega stoletja.)

Spisal Alojzij Lukovič.

(Dalje.)

„Tiho, le tiho“, tolaži ga Rufin, „Evdoro gotovo dobiš, če zmaga naša reč. Za sedaj pustimo, to ni glavna stvar. Naša pravična stvar bo zmagala, rimljanstvo nas ne bo več zatiralo, svobodni bomo, da, mi bomo gospodarji, kajti poslušajte, svetovni sedanji položaj je naši svobodi jako ugoden. Rimski car Valentinijan je gnjl in na gnjilem prestolu se komaj zdržuje; maje se pod njim starodavni Kvirinov carski prestol. Zadnja podpora mati Placidija mu je umrla, in sin se sedaj za družega ne zmeni nego za veselje, pojedine, pijanje in razuzdanost. Po njegovih žilah ne teče rimska plemenita kri. Lastni ga ne ljubijo, ptuji ga zaničujejo. Na severu pak se zbirajo temni, pogubonosni oblaki. Hrabri narodi se pripravljajo, da podedovajo dedščino starih Rimljanov. Atila, kralj Hunov, je duša gibanja, okoli njega se zbirajo narodi, trume

različnih narodnosti. Atila ni mož za to, da pusti, da mu krvavi meč v nožnici zarujavi. Na njem tiči še lanska sramota. Ne more pozabiti, da so ga lani Rimljani v Galiji tako strašno natepli, da je moral sramotno v svoje domovje pobegniti. Osveta mu puhti iz srca. Razen tega mu je carova sestra Honorija obljubila svojo roko, ter ž njo vred misli zasesti rimski prestol v krasni Italiji. Na njegov miglje vzdignejo se Ostrogoti, Japidi mu sledé brez ugovora; Heruli, Rugi, Longobardi komaj čakajo, da se polasté zapadnih zakladov.“

„In potem“, ugovori Vigilij, „kaj to pomore arijanstvu?“

„No, meseni človek ne vidi daleč“, odgovori nevoljno Rufin, „vedite, med temi narodi ni duha o katoličanstvu, deloma služijo abotnim bogovom, deloma so iskreni privrženci Arijeve vere. Drugače pak arijska duhovščina neutrudljivo dela, med tem ko rimljani se za barbare mnogo ne brigajo. Ti narodi prigromé, poplavé te kraje, uničijo rimsko pleme, kakor so rimljani nekdanj naše pradede v prah pometali. To se mora prvo zgoditi, rimska kri mora teči zarad pregrehe, ktero je Rim storil

s tem, da je slavnega Grka v verige robstva zakoval.“

„Da“, odgovori Vigilij, „to mora vsak Grk želeti, če hoče Grk ostati. Ura osvete mora biti tudi za nas. Za obrambo Rima ne bo noben grk niti prsta ganil. A dalje, kaj pa gledé vere?“

„Na razvalinah rimskih vstanovi se nova država. Že pred leti bi se bilo lahko to zgodilo, a sovražniki Rima niso prave zadeli. Če hočeš koga naglo usmrtiti, porini mu bodalce v srce, ni pa zadosti, da mu zvonanjost raniš.“

„A kaj nam hasne, če tudi Atila dospé“, praša Vigilij, „razloček bo ta: namesto da nas tlači Rimljan, tlačilo nas bo hunska kopito.“

„Kratkovidnež“, nadaljuje Rufin, „meniš li, da bode imelo Atilovo carstvo obstanek? Atilovo carstvo se razruši, trajalo bo, dokler je samosilnik ta živ, kajti zarad mnogovrstnih narodnosti ima že sedaj kúl smrti v sebi. Glavni naš namen mora ta biti, da se katoličanstvu smrtna rana vseka, in to dobí, če se rimski prestol razruši, ki je ti veri glavna podpora. Dalje, ko se tudi hunska država razruši, nastane druga, moč bo imela ona v

Če ne računimo Judov in ciganov, ki nikjer prave domovine nimajo, še vedno ostane 13 milijonov kristijanov proti le 2 milijonoma Turkov. Če se tedaj boj med njimi samimi vname, ni dvoma, kdo bo zmagal. To tudi vnanje države dobro vedo in tudi to previdijo, da peščica zmedlenih in divjih nevernikov ne more dalje gospodovati nad mnogobrojnimi kristijanskimi narodi, le tega še niso določili, čegave naj bodo dežele in prebivalci njihovi, če se Turki preženo.

Ker ne samo rodovitne dežele turške v Evropi bi bile brez gospodarja, če Turka preženo nazaj v Azijo, ampak cesarstvo turško bi začelo razpadati tudi v drugih za razne države silno imenitnih krajih, kakor v Mali Aziji, Siriji, Palestini, Tunisu, Tripolisu, na egejskih otokih itd., katerih bi se vsaka večja vlada nekaj rada prisvojila. Kdor bi pa hotel pričeti to razdelitev, prišel bi v nevarnost, da se drugi vzdignejo zoper njega in namesto da bi se vstanek pomiril, vnela bi se še hujša vojska. Ruski „Golos“ je zaradi tega nasvetoval, da naj se pomirjenje Bosne in Hercegovine izroči knezu črnogorskemu.

Po zedinjenju s Črnogoro, provijo, bi se iz teh dežel napravila prav primerna knježevina, ki bi krepko napredovala; Avstriji bi pa nikakor ne bila nevarna, vsled vgodnih kupčijskih pogodb bi bila Dalmaciji marveč še jako koristna in bi mnogo pripomogla k njenemu prospehu. Ne vemo, ali omenjeni ruski list razodeva lastno mnenje ali pa misli vlade ruske; pa naj si že bo kakor hoče, vlada avstrijska mora biti jako previdna, da jo polastitev Bosne in Hercegovine ne pripravi v vojskine zadrege. Francoski državniki, piše dunajski dopisnik „Politike“, že nekaj mesecev sem trdijo, da knez Bismark bode v malkini Hercegovini našel vzrok za vojsko, kakor ga je l. 1870 našel v pogajanju za španjski prestol. Knez Bismark je v zadnjem svojem govoru to natolcevanje sicer odbijal, pa ravno zaradi tega treba je tem bolj čuvati!

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. februarija.

Avstrijske dežele.

Čerčen se bo prihodnji mesec podala na Angleško k svoji sestri, bivši kraljici napolitanski.

V državnem zboru so se konservativni poslanci pritoževali o škodi, katero že-

lezniške družbe prizadevajo posestnikom ob železnicah. — Pri nasvetu, da bi propadli industrijalni banki v Lincu davke odpustili, je dekan Pfügl povdarjal, da je vladni komisar potrjeval lažljivo bilanco že falirane banke, s tem ljudstvo hudo motil. — Na koncu je vlada predložila neki predlog, iz katerega se je razvidelo, da železnična politika Nordlingerjeva državi prizadeva čedalje večje stroške in da bo treba za poravnanje narastlih dolgov 49 milijonov goldinarjev vzeti na posodo.

O klosterski postavi je 34 avstrijskih nadškofov in škofov objavilo skupno pismo, v katerem obširno govore o koristi in zaslugah samostanov ter izrekajo upanje, da omenjena postava ne bo zadobila veljave. Če bi se pa to vendar le zgodilo, morali bi oporekati postavi, ki bi škodovala nauku Jezusovemu primernemu, od cerkve potrjenemu krščanskemu življenju, in žalila ravnopravnost osebne svobode, čast katoliške cerkve in redovnike. Zlasti pa protestujejo zoper natolcevanje, kakor da bi cerkev kedaj potrdila in trpela kak red, za katerega bi bile določbe nove postave potrebne.

Volitev za deželni zbor štajarski namesto Brandstetterja bo 26. febr. Vstavoverna stranka silno agitira za svojega kandidata, vinskega kupca Wretzlina in še neka mesarica vozarila se je une dni v največem szegu po okolici mariborski in obdelovala volilce, vendar je upanje, da zmaga narodni kandidat, dr. Rada j.

V Ogerskem zboru so 16. t. m. obravnavali postavo o zaslugah Deakovih. Poročevalec je nasvetoval, da naj se nepremienjena sprejme, pa Simonyi mu je oporekal in nasvetoval, da naj se le poročilo deželne komisije o žalovanju dežele vzame na znanje, postava pa o zaslugah Deakovih naj se ne sklene, ker v tej reči niso vsi enih misel in ker zamorejo še le prihodnji rodovi prav razsoditi kakega državnika, ne pa sovrstniki njegovi. Pa liberalci in konservativci so sprejeli postavo, kakor je bila nasvetovana, brez vsake premembe.

Vnanje države.

Don Karlos se je pri Mac Mahonu pritožil, da njegovi ministri Alfonsistom dovoljujejo čez zemljo francosko na bojišče sprav-

ljati svoje vojake in za vojsko potrebne reči. Don Karlos biva v Biskaji pri vojakihi svojih, ki se vsaki dan po malem sprijemljejo z vojsko Quesadovo, ki je že zgubil čez 500 mož. Martinez de Camposa so pa nedavno Karlisti dobro natepli in pretrgali zvezo njegovo s Pampe-luno. Ker ni mogel v Madrid sporočiti o zmagi, zgovarjal se je, da so pota slaba in nevarna, tega pa ne pové, da so slaba in nevarna zaradi Karlistov, ki mu prav zelo presedajo.

Bismark se je s svojim govorom, v katerem je udrihal po časnikarstvu, hudo zameril še tistim, ki so ga nekdanj povzdigovali čez tretja nebesa. Bismark je rekel: „Živimo v najlepšem miru!“ Te besede veljajo le od vnanje politike, ker doma nimajo miru, kar pričajo ravno napadi njegovi na časnikarstvo. Pa tudi vnanji mir podoben je nemirnemu spanju, iz katerega nas zamore nenadoma prebuditi vojskina trobenta.

Izvirni dopisi.

Iz Novega mesta, 13. februarija. V občnem zboru tukajšnjega podpornega društva za dijake objavil je predsednik gimn. direktor gosp. Fischer družbenikom poslovanje odborovo.

Društvo ima 66 stalnih in 31 časno prikladajočih udov: 3 stalni so odstopili, 3 še niso plačali.

Dohodkov je bilo izkazanih 627 gl. 86 kr. gotovine in 50 gl. v obligaciji; stroškov pa 626 gl. 49 kr.

Preteklega leta in tekočega dalo se je 59 učencem obleke, obutve, deloma plačila na stanovino, kar je stalo 321 gl. 58 kr.; učne knjige za 35 učencev znašajo 105 gl. 81 kr.; vpisnina in šolnina za 8 učencev 73 gl. 20 kr.

Ostanek 75 gl. 36 kr. se je potrosil na tiskovine in druge potrebščine.

Koliko pripomore podpiranje, to kaže množenje učencev v I. razredu. So učenci, ki bi brez podpore ne mogli študirati, in ravno podpiranci so med prvimi dijaki. — Naj bi se množilo na korist mladeži in pa domovine tudi število podpornikov, zlasti med posestniki in duhovniki!

Z Dobrepolj, 14. februarija. Te dni se iz Dunaja ob poldesetih zvečer v Ljubljano pripeljem. Pot je bila silno grda, da bi se bil proti domu na sprehod spustil. Zatoraj

rokah, vlada, bodi si ktera koli, bo arijanska in bode krepko postopala proti katoličanstvu. In denimo, da bi se tudi za take stvari ne brigala, zagotavljam vas, da velika škoda se napravi rimski cerkvi, če se v Italiji drugi narodi vselí. Ti narodi so rojeni in vtrjeni v arijanstvu, in ti bodo polagoma suhemu, mrhovemu rimljanstvu naša načela vcepili.“

„Visoko letiš, o Rufin, to se bode godilo, kadar nas že davno več ne bo. Sedaj povej mi to: kaj mi bo Atila in njegova druhal hasnila, kaj mi to pomore, da Evdoro dobim?“ praša Helija.

„Tebi pa le samo te neumnosti po glavi rojijo“, jezi se Rufin, „meseni človek, nisi v stanu umeti mojih visokih misel, vse grke in arijance bi morala v tem položaju le dvojna misel navdajati: osveta rimljanstvu, osveta katoličanstvu. Vendar pa ti odgovorim na vprašanje. Rekel sem, da Atila namerava rimljanstvo v srce zadeti, pot do srca pa pelje preko tega mesta. Lej to mesto bode prvo občutilo sibo božjo. In glavna zavera ni li Menapij?“

„Menapij in Marij, krasni sin Severov“, odgovori Helija.

„Naj bo toraj“, nadaljuje Rufin. „Kaj meniš, da bosta ta dva doma čepela? O ne, na čelu vojne vojevala bosta, kakor zahteva viteštvo in junaštvo. Kaj meniš, ni li mogoče, da ta dva kaka hunska pušica tebi na ljubo prebode? In če bi se tudi to ne zgodilo? Kaj mar nimaš rok, loka in puščice in bistrega očesa? V občni zmešnjavi, v razsajajoči burji silnega boja prav lahko Helijeva puščica zgreši pot v srce vragov.“

„In potlej?“

„In potlej, odstranjena je glavna zavera, potlej, če češ, posnemaj jastreba, ki plane nad osirotelo pišče, ter ga odnese v svoje gnjezdo. Čas vse ozdravi in konečno ... Ali pa bolje, v silni tugi, ko bode žalovala nad ljubimcem, objemala rakev očevo, priskoči ji na pomoč, bodi ji tolažnik, sladkih besed imaš polno, in zvit si, drugače zakaj bi bil Grk in kupec? Bodi ji zaščitnik in hvaležnost bo omečila ledeno skorjo srca.“

„Duhoven samega belcebuba!“ krohota se Helija, „pri vseh bogovih, takošne bi ne mogel vzdutati. Da, da; ne, jastreb ji nečem biti, a varuh ji bodem, zvest varuh, v naročji

jo ponesem iz krvavega boja, ponesem jo v zaščitje, kjer mi bode Himenej rožice stlal.“

„Amen!“ reče smeja se Rufin. „Bomo videli jagnjeta in volka v novi obliki. Toraj le čvrsto na delo. Dostikrat te bomo še potrebovali.“

Par ur pozneje se šeta Rufin po ulicah. Zadovoljnost se mu bere na obrazu. „Norci“, šepeta sam pri sebi, „kako se dajo za nos voditi. Čudno, če človeku predobro gre, iz samega dolzega časa počne norčije vganjati. Bogati Vigilijs je že tako vzvišenih misli, in lahko rečem, navdušen za našo stvar, lahko mu glavo še bolj razgrejem, in potem poromajo njegovi zakladi za visoke namene v moj žep. Helija je bolj zvit, v denarnih zadevah jako previden. Zločinstvo moram storiti, potem ga bodem molzel. Ha, ha, ribe se najlože lovijo v motni vodi. Kaj je meni Arijs in arijanizem mar? Dokler od njega živim, ga spoštujem; če pa enkrat zadostno premoženja dobim, potem z Bogom visoke misli, hajdi proti jugu!“

(Dalje sledi.)

hitim na pošto v Ljubljani, in vprašam, če bi bilo mogoče s kočevsko pošto se peljati do Velikih Lašič. Odgovor dobim tak, da samo v Lašiče peljati se je nemogoče, ker na omenjeno pošto le take jemljejo, ki se peljejo do Kočevja in plačajo po 2 gl. 50 kr., do Lašič bi pa plačali le 1 gl. 25 kr. toraj bi pošta imela škode ravno polovice. Dva sta že zapisana, mi reče, šest jih bo pa morebiti še prišlo, toraj idite z Bogom. *)

Iz Hrvatske, 17. februarja. Smrt glasovitega magjarskega patriota je bila tudi na Hrvatskem vladine kroge ganila, kajti po hitili so dostojanstvenici iz Zagreba in drugih krajev v Pešto, da izkažejo zadnjo čast temu možu. Vse časopise ga je hvalilo razun „Primorca“, ki zvesto brani svetinje hrvatskega naroda. In prav ima ta list, da se vsem tem paradam od naše strani zoperstavi. Magjari so bili namreč zapovedali, da imajo vsi brodovi črne zastave izobesiti, kakor tudi glavne postaje na železnicah. To je očiten dokaz, kako Magjari z nami mislijo in Hrvat — kratkovidni jih poslušajo. Bode li koja zastava izobesena v Ogorske, ako umre koji Hrvat morda za državo Avstrijo bolj zaslužen nego Deak? Gotovo ne. Kaj pa je bil Deak za Hrvatsko? Največi nasprotnik, kakor vsak Magjar, kar je sam priznal, ko je rekel: „Ako se imajo Magjari zgubiti v kojem drugem narodu, tedaj želi, da postanejo Madjari raje Nemci, nego Slovani.“ Pri nas je le premalo narodnega ponosa, ker ptuje bolj cenimo, nego lastno. Deak je bil kot Magjar svoje domovini koristen(?), a Hrvatskej gotovo ne, saj vendar on je najbolj podpiral glasovitega Raucha. To je gola resnica, in tako se ima tudi smatrati. Naši dostojanstvenici pa niso prav postopali s svojo preveliko vljudnostjo.

Na našem mladem vseučilišču vre že nekoliko dni. Urok je v kratkem ta-le: Nek jurist je zahteval od knjižničara politično brošuro „Srb;“ le ta pa mu je noče dati, ravnanje se po naredbi vis. vlade, da se politični časopisi in brošure ne izposojujejo. Vsled tega je nastal med njima prepir in kmalo potem je v „Primorcu“ bilo neko poslano, kjer se knjižničar precej ostro obsojuje. Pa s tem prepira še ni bil konec. Knjižničar in dotični jurist se popravdata po drugi pot, dokler jurist ne izzazove knjižničara na dvoboj, kterega je pa slednji se ve da odbil. Stvar je prišla do senata in jurist je bil relegiran iz vseučilišča. Zdaj se pa vzdigne ostala mladež, napiše senatu očitovanje, malo razsaje, da je bil senat prisiljen razsajalce poklicati v dvorano ter jim raztolmačiti slabe nasledke takega ponašanja. Mladež se je potem nekaj pomirila, ali vendar ni še vse v redu, kakor bi moralo biti. Le ti dogodjaji so žalostni za naše vseučilišče, koje ima mnogo neprijateljev, ter tako gubi samo dober glas. Zatorej se mora odobriti ostro postopanje senata proti nemirnjakom, da se že v klici zaduši vsak nered, ki je gotovo le na škodo vseučiliški mladeži.

*) Res žalostno je, da se na kraje med Ljubljano in Kočevjem tako malo jemlje ozir, in da na pošti kočevski dobe le tedaj sedeže, kadar Kočevjarjev ni; poštno vodstvo bi gotovo jako vstreglo tem pokrajinam, iz kterih ljudje prav zelo popotovajo po svetu, če bi vpeljala naredbo, da bi se sleherni moral sprejeti, ki se oglasi, in bi število popotnikov ne bilo omejeno. C. k. poštna direkcija bi to lahko vravnala, če drugače ne, s tem, da bi pošti kočevski večji znesek plačevala na leto. Privatni podvzetniki so sicer že večkrat skušali meriti se s pošto kočevsko, a niso mogli shajati in grajana nezgoda bo ostala toliko časa, dokler pošta ne bo zavezana sprejeti vse popotnike, ki se oglašijo.

Vredn.

Društvo sv. Jeronima je imelo pred kratkim svojo letošnjo skupščino, v katero se je zbralo do 50 članov. Prečastni opat g. Tomaž Gajdek je v svojem govoru ob kratkem razložil delovanje tega društva, ki na veselje vsakega narodnega prijatelja vrlo napreduje. Za bodoče leto se bodo tiskale tri knjige in to „Svetlarstvo (fizika)“, „Život Svetaca“ in „Danica“ — koledar v 16.000 k. To je lep napredek v osmih letih ter bode sčasoma še bolj napredovalo, kakor vaše društvo sv. Mohora vsako leto napreduje. Kdor hoče postati utemeljitelj tega društva, plača za vselej 5 gl. ter dobiva vse knjige na leto. Ker tudi Hrvatje podpirajo družbo sv. Mohora, želeli bi bilo, da tudi Slovenci ne pozabijo na to društvo. Naj pristopi vsak kdor more, ker v podpiranju takih društev obstoji naša prava vzajemnost.

Domače novice.

V Ljubljani, 19. februarja.

(*Mestne volitve ljubljanske*) se bližajo. Ugovori in pritožbe zoper zapisnik volilcev se imajo vložiti do 26. t. m. Na pritožbe pozneje vložene se ne bo ozir jemal. Zato opominjamo tu še enkrat — v tretje — zlasti volilce domorodce, ki volijo z nami, naj ne zamude ogledati si zapisnik, da zvedó, ali je vsak vpisan, ki ima pravico voliti, in ali ni morda vpisan kdo, ki te pravice nima. Nemčurji se že pripravljajo na vse moči, da bi pri volitvah ovrgli nas tudi v tretjem razredu. „Turški list“ je naravnost izrekel, da mora biti mestno starešinstvo ustavoversko (verfassungstreu). O tem bednem izreku in o nekterih drugih te reči dotikajočih se reči bomo v prihodnjem listu več spregovorili.

(*Rihard Kronegger*), pisatelj bogokletnega članka v 11. št. „Tagblatt-a“ od 15. jan. t. l., je v predvčerajšnjem „Tagblattu“ sam naznanil svoje pravo ime Rihard Suppantšitsch, in brate Kozlerje, ki so ga hoteli tožiti zaradi žaljenja časti, prosi odpuščanja, češ, da ni imel namena v omenjenem članku žaliti njihove časti. Gledé zasmehovanja sv. pisma, umirajočega Odrašenika in vere katoliške pa ne črne besedice, ker je menda zvedel, da ga državni pravdnik ne bo tožil, dasi je nedavno on sam in ž njim vred neki tudi gosp. predsednik deželne sodnije pripoznal, da se je pisatelj z omenjenim člankom krivega storil hudodelstva kaljenja vere katoliške.

(*Prazen strah*.) V noči med 16. in 17. t. m. priteče neki rokodelski učenec v eni sapi 2 policajema naznanit, da v Kotekovi hiši v Rožni ulici so tatovi. Nemudoma sta hitela policaja tje, in gostač jima vrže vežni ključ skoz okno, da sta prišla v hišo. Sabljo v eni roki, luč pa v drugi bitita po stopnicah in iščeta skritega tatú po pečéh in vseh kotih. Čez nekaj časa mu hrabri iskalci pridejo na sled. Zapazili so namreč, da se je vsled tajanja snega premočil hišni strop in da so kaplje padale na neko prazno škatljo; gostač pa je mislil, da se je prikradel tat, ki skuša zid prekopati.

(*Tatica*.) „Kar je domače, ne velja“, je načelo, kterega se tudi pri nas drže ljudje neke posebne vrste in zato še celó svoje posle s tujega dobivajo. Mlada zaročenca M., nemčurskega verospoznanstva, sta si za svojega otroka naročila odgojilko (Bonne) iz francoske Švice, vsaj ne iz tega vzroka, da bi otroče na ta način ne slišalo nikdar pristudene slovenske besede? Ali kaj se zgodi? V četrtek je zmanjkalo te „bonne“ in ž njo vred mladi gospej nekega 300 gl. vrednega kinča. Tatvina pa je bila takoj mestni policiji naznanjena.

Ko bi bila „mlada zaročenca“ vzela si za varhinjo otroku pošteno Slovenko, bi se jima to ne bilo pripetilo. Zato pa: le tujce, domačih ne! Se boste že spametovali — po škodi. Pa kaj je 300 gl. proti temu, da otroče se ni nalezlo kake slovenske besede! — Tatico so včeraj popoldan v Gorici na kolodvoru prijeli.

(*Slovensko gledališče*.) V torek 22. t. m. bomo videli na našem odru znano dobro nemško igro „die Grille“ v slovenskem prevodu z naslovom „Cvrček“. Ker je ta igra resnega in jako mikavnega zadržaja, se bo gotovo tudi našemu slovenskemu občinstvu prilegla, zato bodo gotovo vsi prostori lepo polni.

Razne reči.

— *Duhovske spremembe* v ljublj. škofiji: Č. g. M. Videmšek ne pride za administratorja v Moravec, ampak za kaplana na Kočevsko Reko.

V Lavantinski škofiji. Za duhovna svetovalca sta imenovana č. gg. Frančišk Ogradi, špiritual v Mariborskem semenišču, in Ivan Žuža, kn. šk. dvorni kaplan in konzistorialni tajnik. — Umrla sta č. gg. Ivan Godina, župnik v pokoju, star 91 let, in Jožef Ropert, deficient, v svojem rojstnem kraju na Českem, star 79 let.

— Anton Zernec, dosedaj suplent, je imenovan za pravega učitelja na državni gimnaziji v Kopru.

— Čitalnica v Šentvidu nad Ljubljano bo napravila v nedeljo 20. t. m. veselico, pri kateri bo igrana tudi igra: „Gluh mora biti“. Vse čast. ude vljudno vabi odbor.

— Katol. polit. društvo v Konjicah ima v nedeljo 20. t. m. ob pol 4. popoldne na g. prvomestnikovem domu zbor — ob pol 6. pa tombolo za društvenike. Vse ude vabi odbor.

— 240 knapov je bilo zasutih v premogovih rudah v Etiennu na Francoskem. Skoro vsi so mrtvi ostali.

— *Kupčevanje* z ljudmi. Nedavno se je peljal mlad trgovec iz Draždan v Berlin. K njemu v vagon pridejo še trije gospodje s šestirimi deklinami. Ko vlak odrine, začne ena med njimi britko jokati. Ko jo trgovec vpraša po vzroku njenih solz, mu pové, da je bila prišla iz Lobozič na Českem v Draždane iskat službe, katero ji je najemavka tudi dobila. Pridši v hišo je iz gospodinjih besedi kmalo spoznala, da velja vse kaj družega kot tako službo, in da je prišla v zloglasno hišo Draždansko. Ko se volji gospodinjinji ni vdala, jo je tepla in ji kratila hrano. Čez štiri dni so prišli trije tuji gospodje v hišo in so se razgovarjali; potem pa so jo — še le okoli 16 let staro deklico — poklicali in ji povedali, da je za te dni, kar je bila pri hiši, dolžna 60 tolarjev, in ker jih ne more plačati, je prodana enemu tih gospodov v Hamburg.

Zavzet nad to kupčijo pove trgovec to dvema drugima potujočima gospodom, in na občni sklep so to naznanili telegrafično berlinski policiji. Ko je vlak došel, so stražniki res dotični voz obstopili ter ljudotržca z dekleti prejeli in kriminalni policiji izročili, kamor so tudi ti trije popotniki šli. Druga dva, ki sta bila v drugem kupéju, sta odnesla pete. Pri kriminalni policiji je nesramnež obstal zločinstvo in prišel v preiskovalni zapor. Grdin ta je hamburški gostilničar, Stonge po imenu. Petero deklic so spravili domu; mlada Čehinja je dobila od svojih treh varhov denar za pot, da je mogla do doma.

Česa manjka? Postav? Kaj še! Postavam se je lahko umakniti. Ta primerljaj so zasačili,

